

Avaluació de la gestió pública**2012/2013**

Codi: 101112

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	818 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Francesc Xavier Ballart Hernández

Correu electrònic: Xavier.Ballart@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquest curs vol donar una visió general de la realitat del camp de l'avaluació de polítiques, tant en la literatura com en el món professional. L'objectiu general és proporcionar als estudiants la informació i les eines que necessiten per comprendre els límits conceptuals del camp, els mètodes que es poden utilitzar i les qüestions que estan presents en el debat actual sobre la utilitat de l'avaluació per a la gestió pública i per a l'anàlisi de les polítiques.

Tant si els estudiants acaben sent funcionaris de l'administració central, autonòmica o local, com si acaben treballant com assessors de polítiques, en el món privat o en el de les associacions i de les ONG, molt probablement necessitaran treballar en contacte amb avaluadors professionals i amb consultors pel que hauran de desenvolupar estudis que proporcionin informació sobre el rendiment i els costos de la organització, els serveis, els programes o les polítiques en que treballin.

El curs inclou exemples i casos que il·lustren l'avaluació en la pràctica professional a Catalunya, Espanya, Europa i els Estats Units. Durant el curs, també s'implicarà als estudiants en alguns exercicis que els permetin fer les idees presents en la literatura més tangibles i posar-los en contacte amb el món real.

Aquesta és una assignatura optativa per a gent interessada que vulgui aprendre tècniques i aproximacions pràctiques que li serviran en la seva carrera professional com a consultor o analista. És important doncs l'interès, el bon humor i poder estar present a la major part de les sessions. L'avaluació és bàsicament contínua.

EL CURS EN 4 LÍNIES / THE COURSE IN A NUTSHELL

Introducció + 14 sessions d'avaluació de polítiques + 4 sessions de control de gestió + 4 sessions d'anàlisi de dades amb ordinador + 3 sessions presentació oral de treballs en grup

Els treballs en grup consistiran en la revisió de documents sobre avaluacions reals en un àmbit i requeriran la preparació d'un informe escrit i d'una presentació oral

Introduction + 14 sessions of policy evaluation with examples + 4 sessions of management control +4 sessions

data analysis with computers + 3 oral presentation of group papers.

Group papers will consist in the review and analysis of real evaluations in a specific domain and they will require the preparation of a written report and an oral presentation.

Competències

- Aplicar les principals teories de la disciplina i els seus diferents camps a problemes pràctics i professionals reals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.
- Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.
- Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
- Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar diferents eines per analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació de les polítiques públiques.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el procés de configuració de l'agenda pública.
2. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
3. Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.
4. Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.
5. Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
6. Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
7. Exposar i descriure de manera adequada els principals corrents teòrics de l'anàlisi de les polítiques públiques: el cicle de la política; xarxes i actors; enfocaments institucionals; teoria de l'elecció racional.
8. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
9. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
10. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
11. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
12. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents

destinatari.

13. Plantejar i exposar un estudi de cas d'una política pública concreta.
14. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
15. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
16. Treballar autònomament.
17. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
18. Utilitzar diferents eines per analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació de les polítiques públiques.
19. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

PRIMER MODUL:

SESSIONS DE TEORIA I D'ANÀLISI D'AVALUACIONS

T0. Introducció

- De què va el curs, què hauríem d'aprendre i a què es comprometen professor i estudiants.

T1. Preguntes d'avaluació

- Definicions i tipologies
- Quan fer una avaluació? Pensar en la utilització des del principi.

Referes bibliogràfiques:

- Marvin Alkin, *Evaluation essentials*, Guilford Press, 2011.
- Jaume Blasco, *Guia Pràctica 1 . Com iniciar una avaluació: oportunitat, viabilitat i preguntes d'avaluació*. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T2. Teories

- Les principals branques teòriques en el desenvolupament de l'avaluació de polítiques
- Els grans autors i les seves principals aportacions.

Referències bibliogràfiques

- Marvin Alkin, *Evaluation Roots*, Sage, 2004.
- Xavier Ballart "Modelos teóricos para la práctica de la evaluación de programas" a Q. Brugué i J. Subirats, *Lecturas de Gestión Pública*. Madrid, INAP-BOE, 1996-

T3. Avaluació de les necessitats

- Documentar les necessitats
- Indicadors i quantificació de les necessitats.

ANÀLISI DE CASOS REALS 1

- La llei de la dependència.

Referències bibliogràfiques:

- David Casado, *Guia Pràctica 2. Avaluació de les necessitats socials*. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques

sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T4. Avaluació del disseny

- Anàlisi d'avaluabilitat
- El disseny de les polítiques

Referències bibliogràfiques:

- Jaume Blasco, *Guia Pràctica 3. Avaluació del disseny* Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T5. Avaluació de la implementació

- Descripció del procés administratiu i de gestió
- Variacions en les organitzacions prestadores del servei final.
- Variacions en els perfils de les poblacions usuàries i beneficiàries.

ANÀLISI DE CASOS REALS 2

- Programes per a l'ocupació de joves procedents del fracàs escolar

Referències bibliogràfiques:

- Blanca Lázaro i Isidre Obregón. *Guia Pràctica 4. Avaluació de la implementació* Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T6. Avaluació de l'impacte

- Avaluació d'impacte amb grups de comparació
- Avaluació d'impacte sobre la base de control estadístic

Referències bibliogràfiques:

- Jaume Blasco i David Casado. *Guia Pràctica 5 . Avaluació d'impacte*. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

ANÀLISI DE CASOS REALS 3

- Experiments: drogues
- Quasi experiments: casc i motocicletes
- Quasi experiments: programes ocupacionals

ANÀLISI DE CASOS REALS 4

- Avaluació de plans educatius
- Rendes mínimes
- Programes ocupacionals

T7. Avaluació econòmica

- Avaluació dels costos (ingredients)
- Avaluació cost eficàcia

ANÀLISI DE CASOS REALS 5

- Els costos d'un institut de batxillerat
- Anàlisi cost-benefici de les rondes de Barcelona

Referències bibliogràfiques:

- Maria Antònia Parera. *Guia Pràctica 6 . Avaluació econòmica*. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T8. Metodologia qualitativa

- Eines qualitatives
- Organització del treball i garanties.

Referències bibliogràfiques:

- Jordi Sanz. *Guia Pràctica 8. La metodologia qualitativa en l'avaluació de polítiques públiques*. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2011.

T9. El control de gestió

- Objectius del servei públic i control de gestió
- Control de gestió en les organitzacions públiques

Referències bibliogràfiques:

- Kaplan, R.S., D.P. Norton, *El Cuadro de Mando Integral*. Barcelona, Gestión 2000

T10. Definició i implementació de quadres de comandament

- Concepció dels quadres de comandament, estructura i continguts
- Posada en marxa i manteniment en funcionament

Referències bibliogràfiques:

- Kaplan, R.S., D.P. Norton, *El Cuadro de Mando Integral*. Barcelona, Gestión 2000

ANÀLISI DE CASOS REALS VI

- Indicadors municipals Diputació de Barcelona
- Indicadors urbans de qualitat de vida i cohesió social

ANÀLISI DE CASOS REALS VII

- Central de resultats Salut Pública
- Avaluació de Plans de Recerca i Innovació Tecnològica

SEGON MODUL:

SESSIONS DE REVISIÓ DE MÈTODES QUANTITATIUS APLICATS A L'AVALUACIÓ DE POLÍTIQUES

Preparar les dades

EXERCICIS

Fusió de fitxers

EXERCICIS

Gràfics

EXERCICIS

Anàlisi variant i multivariant

EXERCICIS

TERCER MODUL:

SESSIONS DE PRESENTACIÓ DE TREBALLS

Metodologia

L'assignatura "Avaluació de la Gestió Pública" té 6 cr ECTS, és a dir, un total de 150 hores de dedicació de l'estudiant (25 hores per crèdit). Aquestes hores s'estructuren en les següents activitats formatives i en la metodologia docent que s'indica:

Activitats dirigides:

- Classes teòriques: exposicions per part del professor/a amb recolzament de TIC i debat en gran grup.
- Seminaris de discussió de casos reals d'avaluacions: introducció de la sessió, presentació del text o cas, valoració i discussió.
- Presentació de treballs: presentacions en grup i ronda de valoracions

Activitats supervisades:

- Tutories de recolzament per a la realització dels treballs i de seguiment del curs

Activitats autònomes:

- Lectura de textos: exercici individual
- Estudi: realització d'esquemes i resums
- Redacció de treballs: aplicació dels conceptes i mètodes a un problema específic

Avaluació: Exercici individual de proves escrites.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes	30	1,2	1, 3, 4, 7, 13, 18
Seminaris	18	0,72	2, 10, 11, 14, 15, 17, 19
Treballs	52	2,08	5, 6, 16

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura es realitzarà a partir dels següents lliuraments per part de l'estudiant:

- Examen: 30% de la nota.
- Control continu: 30% de la nota (2 controls aleatoris amb un valor del 15% de la nota cadascun d'ells).
- Treball de curs: 40% de la nota (treball en grup de dos-tres persones)

Condicions:

- Per aprovar un control, cal haver assistit a la classe corresponent.
- El fet de presentar-se a l'examen o haver-se presentat a dos controls o a un control i treball de curs, eximeix l'estudiant de la qualificació de "No Presentat".
- L'examen serà al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat i que es farà públic amb antelació suficient.
- Les dates dels controls s'especificaran en el marc de la programació de l'assignatura (veure Campus Virtual)
- Els estudiants que no haguessin superat l'examen tindran l'oportunitat d'acollir-se a les activitats de compensació, és a dir, podran tornar a fer l'examen suspès el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi de casos reals i anàlisi de dades	50	25	1	5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19
Examen	25	5	0,2	1, 2, 7, 9, 12, 14, 16
Treball en grup	25	20	0,8	3, 4, 8, 9, 12, 13, 14, 17, 18

Bibliografia

EN CATALÀ I CASTELLÀ

Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009-2011 (vid. referències per les sessions del programa)

Autors varis. 1999, *Indicadores de Gestión para las Entidades Públicas*. Asociación Española de Contabilidad y Administración de Empresas.

Ballart, X. 1992 *¿Cómo evaluar programas y servicios públicos?* Madrid, Instituto Nacional de Administración Pública, 1992

Ballart, X. 1994 "Clientes de un servicio cultural. Una experiencia de evaluación con 'focus groups'". *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, núm. 1

Ballart, X. 1996 "Modelos teóricos para la práctica de la evaluación de programas". A Q. Brugué i J. Subirats, *Lecturas de Gestión Pública*, Madrid: Instituto Nacional de Administración Pública, Boletín Oficial del Estado

Ballart, X. C. Riba 1996 "Políticas de seguridad: el caso del uso del casco en Barcelona", *Hacienda Pública Española*, núm. 135, 1996.

Ballart, X. C. Riba, J. Blasco 2011, "Minimum Income and Labour Market Integration Processes: Individual and Institutional Determinants". *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, Núm. 133

López, J i A. Gadea, 1992 *El Control de Gestión en la Administración Local*. Barcelona: Gestión 2000

Kaplan, R.S. y D.P. Norton 2000 *El Cuadro de Mando Integral* Barcelona, Gestión 2000

Rosselló, David 2008 *Evaluación de Políticas Culturales Barcelona*, Ariel

Ruíz Olabuénaga, J.I. 1996 *Técnicas de Investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.

EN ANGLÈS

General

Rossi, Peter et al. 2003, *Evaluation. A Systematic Approach*. Sage.

Vedung, Evert, 2000, *Public Policy and Program Evaluation*, Transaction.

Weiss, Carol, 1998 *Evaluation*, 2nd edition, Prentice Hall.

Theory-Driven

Birckmayer, J. and C. Weiss, 2000, "Theory-Based Evaluation in Practice: What do we learn?" *Evaluation*, 24 (4) August 2000.

Donaldson, S. 2003, "Theory-Driven Program Evaluation in the New Millenium" in Donaldson and Scriven, *Evaluating Social Programs and Problems: Visions for the New Millennium*, Lawrence Erlbaum Associates,

Management Control - Performance Management

Kaplan, R.S. D.P Norton, 1996 *The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action*. Harvard Business School Press

Van de Walle, S. G. Bouckaert, 2007

"Perceptions of Productivity and Performance in Europe and The United States", *International Journal of Public Administration*, 30, 1123-1140,

Economic Evaluation

Levin, H. 1983, *Cost Effectiveness. A Primer*. Sage.

Pennisi, G., P.L. Scandizzo, 2006, "Economic Evaluation in an Age of Uncertainty", *Evaluation*, 12 (1) 77-94

Causal Relations

Ballart X. C. Riba, 1995, "Impact of Legislation Requiring Moped and Motorbike Riders to Wear Helmets", *Evaluation and Program Planning*, Vol.18 (4).

Ballart X. C. Riba, 2002, "Forest Fires: Evaluation of Government Intervention Measures," *Policy Sciences*, Vol. 35 (4) 361-377

Campbell, D. T., H. L. Ross, 1968, "The Connecticut crackdown on speeding: time series data in quasi-experimental analysis". *Law and Society Review*. 3 (1), 33-53

Cook, T. D. and D.T. Campbell, 1979, *Quasi-experimentation: Design and Analysis Issues for field settings*, Houghton Mifflin.

Surveys

Fowler, 1993, *Survey Research Methods*, Sage.

Van Ryzin, G. 2007, "Can citizens accurately judge public performance?" Paper presented at EGPA, Madrid.

Role of evaluator

Brown, P., 1995, "The role of the evaluator in comprehensive community initiatives". In J.P. Connell, A.C. Kubisch, L.B. Schorr, C.H. Weiss *New approaches to evaluating community initiatives: Concepts, methods and contexts*. Washington DC: Aspen Institute.

Lincoln, Y. S. 2003, "Fourth Generation Evaluation in the New Millennium" in Donaldson and Scriven, *Evaluating Social Programs and Problems: Visions for the New Millennium*, Lawrence Erlbaum Associates,

Case studies

Stake, R. 1995, *The art of case study research*. Sage.

Trained observers

Greiner, J.M., 1994, "Use of ratings by trained observers". In J.S. Wholey, H.P. Hatry, K.E. Newcomer (eds.), *Handbook of Practical Program Evaluation*, San Francisco: Jossey Bass.

Focus groups

Dean, D.L., 1994, "Howto Use Focus Groups". In J.S. Wholey, H.P. Hatry, K.E. Newcomer (eds.), *Handbook of Practical Program Evaluation*, San Francisco: Jossey Bass.

Systematic Observation

S.D. Mastrofski et al., 1998, *Systematic Observation of Public Police: Applying Field Research Methods to Policy Issues*. Washington DC: National Institute of Justice.

Role playing

Turner, M.A., W. Zimmerman, 1994, "Acting for the Sake of Research: The Use of Role-Playing in Evaluation". In J.S. Wholey, H.P. Hatry, K.E. Newcomer (eds.), *Handbook of Practical Program Evaluation*, San Francisco: Jossey Bass.

Expert Judgment

Averch, H.A., 1994, "The Systematic Use of Expert Judgment". In J.S. Wholey, H.P. Hatry, K.E. Newcomer (eds.), *Handbook of Practical Program Evaluation*, San Francisco: Jossey Bass.

Liverani, A., H.E. Lundgren, 2007, "Evaluation systems in Development Aid Agencies: An Analysis of DAC Peer Reviews 1996-2004", *Evaluation*, 13 (4), 241-256.